

Imagepleje hos Jehovas Vidner

Ved at ophæve forbuddet mod militærtjeneste kan organisationen fremstå mere tiltrækkende i de østlande, der for nylig har vundet friheden

KOMMENTAR

AF CYRIL LYKKEBO-MALKA

»- Ja, det føles altså underligt«, siger hun, »jeg kan stadig huske, hvordan vi lavede underskriftsindsamling i menighederne, for at få de brødre, der blev fængslet pga. at de ikke ville være soldater, frigivet. Som Jehovas Vidner, var alle mændene jo samvittighedsnægttere«.

Det siger Lene, 30 år (fornavn ændret) når hun hører mig fortælle hende, at fra nu af behøver Jehovas Vidner ikke komme i vanskeligheder pga. deres holdning til militærtjeneste.

Den 1. maj 1996 giver Vagttårnet, Jehovas Vidnerne grønt lys til at gøre hvad de vil, så længe det ikke strider i mod deres samvittighed.

Men måske skulle vi se lidt tilbage i tiden...

Indtil nu, har Jehovas Vidnerne holdning været, at de ikke måtte udføre militær tjeneste. Det var uforeneligt med den kristne tro, da vi skal elske hinanden iht. Jesu budskab. De har jævnlige i deres publikationer fremhævet dette standpunkt, samtidig med at de benyttede sig af den mulighed for at fremhæve dem selv fremfor andre. Nærlig ved at påvise, at eksempelvis en katolik som går i krig, eller på anden måde støtter krigsmaskineriet også igennem civilarbejde, faktisk er med til at slå en anden katolik ihjel. Og dette var i mod Bibels ånd, mente vidnerne.

Ydermere viser det at udføre militærtjeneste, at man er trofast i mod »kejseren«, trofast mod nationerne, trofast mod verden. Her skal kejseren forstås som verdens repræsentant. Og ordet »verden« skal forstås i Jehovas Vidnes sammenhæng dvs.: Satans Verden, som bliver tilintetgjort ved slaget ved Harmagedon. (Dommedag)

Jehovas Vidner forstår begrebet neutralitet som: Ikke at blande sig overhovedet, og let uanset hvad man

dermed egentlig er vidne, eller medvirkende til. Nogle gange er nemlig det, ikke at tage stilling også at tage stilling. Som den franske Abbé Pierre så viist har sagt: Hvis jeg ser en stor mand slå på en lille mand på gaden, er det at være neutral at sætte mig i mellem og stoppe den store mand... ved at gå min vej er jeg ligeglad, og det er ikke det samme som at være neutral.

Men indtil nu har det heddet: »Vi må ikke deltage i direkte militærtjeneste. De eneste som har udført militærtjeneste var det gamle Israel, og det var på Jehovas direkte ordre.« (Lad os ræsonnere ud fra Skrifterne, s. 256-258)

Den kunne de fleste af os måske gå med til. Men Vagttårns Organisation gik længere:

Historien viser at de første kristne var loydlige borgere der nærede respekt for øvrigheden, men de var fast besludte på ikke at være »en del af verden«, også selv om de af den grund blev forfulgt. (...)

De nægtede at tage nogen som helst aktiv del i den borgerlige administration eller i det militære forsvar af riget... det var umuligt at de kristne kunne påtage sig at være soldater, embedsmænd eller fyrster uden at give afkald på en mere hellig tjeneste(...)

Når Jehovas vidner ikke blander sig i verdens anliggender, bidrager de heller ikke til de stridigheder der præger verden på grund af sociale forskelle, nationalisme og raceforhad. Den holdning de indtager, ledet af Gud, bidrager til fred og trykthed blandt alle slags mennesker. (»Hvordan får vi virkelig fred og sikkerhed?« s. 123-124 - 1986)

Det har ført til den holdning, at Jehovas Vidner indtil nu også nægtede at udføre civiltjeneste. Da det jo stadig væk var »at tjene verden« og faktisk dermed ligestillet med afgudsdyrkelse.

Derfor har mange Jehovas Vidner været i fængsel, lige som samvittighedsnægterne her i Danmark. Men det

har ført til alvorlige problemer i andre lande, hvor staten er noget mere barsk end os, hvad den slags ting angår. Jehovas Vidner blev fængslet, tortureret, ja endog dræbt fordi de nægtede at udføre militærtjeneste. I andre lande, som f.eks. i Korea, førte det til at Jehovas Vidner ikke kunne få adgang til skole eller arbejde (jvf. Jehovas Vidners årbog 1988 s. 188-189).

Det ligner faktisk lidt blodproblematikken: Der var kommet lig på bordet, og bordet fanger!

I følge Raymond Franz, der har forladt organisationens styrende råd, og senere skrevet en bog, »Samvittighedskrise«, har militærproblematikken været op at vende mindst to gange i Det Styrende Råd i Brooklyn. Og to gange blev det stadfæstet, at man ikke kunne ændre holdning. To gange med et meget spinkelt flertal. Men tilsyneladende har flertallet vendt. Fra nu af, er dette blevet til et såkaldt »samvittighedsspørgsmål«. Den enkelte kan selv tage stilling til det, med udgangspunkt i sin egen situation.

I følge Vagttårnet som udkommer d. 1. maj 1996 ser det sådan ud:

- Jehovas Vidner kan naturligvis stadig, i de lande hvor der er mulighed for det, nægte at udføre uniformeret tjeneste eller civiltjeneste.

- I artiklen åbner Vagttårns Organisation muligheden for at Jehovas Vidner på et senere tidspunkt kan få tilladelse til at deltage i uniformeret militærtjeneste. Det er stadig vagt, men det er der!

- Er der mulighed for civiltjeneste, er dette nu altså også blevet tilladt. Som der står: *Så længe dette er til fordel for fællesskabets, og der ikke er tilknyttet falsk religion (alt andet end vidnerne egen) og så længe det ikke på anden måde er i modstrid med Jehovas Vidners samvittighed...*

Vigtigst af alt og ligefrem banebrydende for Vagttårns Organisation bliver det også angivet i artiklen at: (egen oversættelse, da bladet endnu ikke er på gaden i Danmark)

Hvad hvis den kristnes ærlige svar til sådanne spørgsmål fører ham til

den konklusion at national civil tjeneste er »et godt arbejde« som kan udføres ved at adlyde autoriteterne? Det er hans beslutning overfor Jehova. Menighedens ældste og andre skulle respektere denne brors samvittighed fuldt ud og blive ved med at se på ham som kristen. Hvis en kristen føler at han ikke kan udføre sin civiltjeneste, skal hans indstilling ligeledes respekteres. (The Watchtower. 1. Maj 1996 - side 20)

Pointen er, at Vagttårns Organisation behøver at befri sig selv for det asociale og regeringsfjendske image, de efterhånden trækkes med. Vi skal nok se imod øst for at forstå det bedre.

Østlandene er en stadig voksende andel af Vagttårns organisationen, (ca. 40 procent stigning i Rusland). Og problemet er, at folk der er forholdsvis nationalpatriotiske. De har lige fået deres frihed og vil naturligvis ikke give afkald på den; det er for svært at give afkald på noget, man lige har fået. Ved at ophæve dette forbud mod militærtjeneste, ser vidnerne væsentlig mere tiltrækkende ud i Østlandenes øjne.

Prisen for Vagttårns Organisation bliver så, at de taber en del medlemmer i vest-Europa og andre lande, som har haft problemer med den hidtidige holdning. Men noget kunne tyde på, at der lavet en analyse af muligheden, og at østens tilgang fuldt vil opveje tilbagegangen i Vesten.

Belært af tidligere erfaringer med at oplysninger omkring deres ændringer kommer hurtigere ud til deres medlemmer via Internet, end gennem deres egne publikationer, har Vagttårns Organisation denne gang valgt at komme pressen i forkøbet ved selv at udsende en pressemeddelelse om dette emne. Hvis de ønsker at holde på de medlemmer de har, kan de ikke tåle at deres image får flere knæk.

Cyril Lykkebo-Malka,
psykoanalytiker,
Sønderdalen 30, Odense S.